

**Pani
Dorota Pociask - Frącek
Dyrektor
Instytutu Myśli Polskiej
im. Wojciecha Korfanteo
w Katowicach**

Wystąpienie pokontrolne

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

Jakub Chetstowski

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 ze zm.), oraz § 12 ust. 1 *Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego* stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r., pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego przeprowadzili kontrolę w kierowanej przez Panią jednostce. Działając na podstawie § 29 ust. 4 pkt 1 ww. *Regulaminu* przedstawiam ustalenia dokonane w trakcie kontroli, ocenę skontrolowanej działalności oraz zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

I. Dane identyfikacyjne kontroli:

Jednostka kontrolowana:

Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo w Katowicach,
ul. Teatralna 4, 40-003 Katowice (dalej: *Instytut*).

Kierownik jednostki kontrolowanej:

1. Pani Dorota Pociask - Frącek – Dyrektor, powołana na stanowisko uchwałą nr 1948/370/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 25 października 2022 r., na okres 3 lat – od 01.11.2022 r. do 31.10.2025 r.
2. Pan Łukasz Rosicki – p.o. Dyrektor, powołany na stanowisko uchwałą nr 288/311/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 25 lutego 2022 r., do czasu powołania dyrektora instytucji, na okres nie dłuższy niż rok – od 25.02.2022 r. do 31.10.2022 r.
3. Pan Zygmunt Woźniczka – Dyrektor, powołany na stanowisko uchwałą nr 466/213/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 24 lutego 2021 r., na okres 7 lat – od 01.03.2021 r. do 29.02.2028 r. (data faktycznego sprawowania funkcji dyrektora *Instytutu* – do 24.02.2022 r.), a poprzednio - p.o. Dyrektor, powołany na stanowisko uchwałą nr 518/106/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 26 lutego 2020 r., do czasu powołania dyrektora instytucji, na okres nie dłuższy niż rok – od 01.03.2020 r. do 28.02.2021 r.

4. Pan Adam Pastuch – Dyrektor, powołany na stanowisko uchwałą nr 1102/195/V/2017 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 30 maja 2017 r., na okres 5 lat – od 01.06.2017 r. do 31.05.2022 r. Uchwałą nr 517/106/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 26 lutego 2020 r. został odwołany ze stanowiska dyrektora *Instytutu* z dniem 29.02.2020 r.

Numer kontroli:

AU-KN.1711.3.2023

Zakres i okres objęty kontrolą:

Wybrane zagadnienia z zakresu spraw organizacyjno-finansowych za lata 2020 – 2023.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę:

Departament Audytu i Kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach

Osoby przeprowadzające kontrolę:

- Agnieszka Zajączkowska – Główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 211/AU/2023 z dnia 10.05.2023 r. w dniach 11 – 24.05.2023 r.,
- Małgorzata Biskup – Starszy specjalista, na podstawie upoważnienia nr 211/AU/2023 z dnia 10.05.2023 r. w dniach 11 – 12.05.2023 r., 16 – 24.05.2023 r.

Czynności kontrolne w okresie ważności upoważnienia, tj. od dnia 11.05.2023 r. do 30.06.2023 r. były przeprowadzane również poza siedzibą *Instytutu*, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, w oparciu o dokumentację źródłową kontrolowanych zagadnień.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 11.05.2023 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych: 30.06.2023 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli jednostki w dniu 11.05.2023 r. pod pozycją nr 30.

(dowód: akta kontroli nr 5 - 6)

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Prawidłowość stosowania *Rekomendacji dla instytucji kultury w zakresie gospodarki finansowej* przekazanych pismem Marszałka Województwa nr AU-KN.0221.2.2020, AU-KN.KW-00021/20 z dnia 28.08.2020 r. (dalej: *Rekomendacje*).

A. Opis stanu faktycznego:

Instytucje kultury Województwa Śląskiego zostały zobligowane do stosowania *Rekomendacji*, które zgodnie z ww. pismem mają na celu usprawnienie działań w obszarze gospodarki finansowej, ukierunkowanych na oszczędne, efektywne i racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi i powierzonym mieniem.

Dyrektor *Instytutu* w sprawozdaniu z dnia 30.09.2020 r. potwierdził wdrożenie *Rekomendacji* dotyczących zagadnień organizacyjno-kadrowych oraz zagadnień z zakresu gospodarki finansowej.

W okresie objętym kontrolą w *Instytucie* obowiązywały następujące procedury w zakresie gospodarki finansowej:

- Zasady Polityki Rachunkowości (dalej: *Zasady Polityki Rachunkowości*) stanowiące Załącznik nr 1 do *Procedur określających organizację systemu kontroli zarządczej w Regionalnym Instytucie Kultury w Katowicach*, przyjętych Zarządzeniem Nr 9/2016 Dyrektora Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach z dnia 07.07.2016 r. (ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Nr 4/2020 Dyrektora

Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo z dnia 23.01.2020 r. w sprawie zmiany nazewnictwa w regulaminach i Procedurach Kontroli Zarządczej obowiązujących w Instytucie.),

- Decyzja Dyrektora Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo Nr 19/2022 z dnia 30.08.2022 r. w sprawie aktualizacji księgowych kont syntetycznych i analitycznych w Instytucie,

- Zarządzenie Nr 32/2022 Dyrektora Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo z dnia 30.12.2022 r. w sprawie aktualizacji księgowych kont syntetycznych i analitycznych w Instytucie.

W trakcie kontroli dokonano weryfikacji działań *Instytutu* w obszarze gospodarki finansowej w zakresie:

1.1. Efektywnego zarządzania nieruchomościami poprzez: wprowadzenie procedury zarządzania/gospodarowania nieruchomościami, analizę kosztów użytkowania nieruchomości przeznaczonych na wynajem, zweryfikowanie dotychczasowych zapisów umów dot. najmu nieruchomości pod względem gospodarności, celowości i należytego zabezpieczenia interesów jednostki (dotyczy pkt B.I.10 *Rekomendacji*).

Zgodnie z zaleceniem opisanym w pkt B.I.10 *Rekomendacji* efektywne zarządzanie nieruchomościami realizowane jest m.in. poprzez „wprowadzenie procedury dotyczącej zarządzania/gospodarowania nieruchomościami, uwzględniającej m.in. zakres zarządzania (wynajem/dzierżawa, zbycie, nabycie), osoby bezpośrednio odpowiedzialne za zarządzanie (określenie kompetencji/ kwalifikacji osób), sposób i reguły zarządzania nieruchomościami”.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały n.w. umowy, których przedmiotem był najem powierzchni/pomieszczeń w celu użytkowania ich przez *Instytut* – prowadzenia działalności kulturalnej oraz gospodarczej:

- umowa nr RIK/31/IV/2017 (PM/809/2017) z 14.04.2017 r., zawarta w Katowicach pomiędzy ówczesnym Regionalnym Instytutem Kultury w Katowicach (obecnie *Instytut*), a Spółdzielnią Mieszkaniową PIAST w Katowicach, obowiązująca od 01.05.2017 r. do 30.04.2022 r. wraz z aneksem nr 3/21 z dnia 17.11.2021 r., przedłużającym obowiązywanie umowy do 31.12.2022 r.; przedmiotem umowy najmu był budynek użytkowy położony przy ul. Teatralnej 4 w Katowicach o łącznej powierzchni 1.616 m²,

- umowa nr IMP/25/XII/2022 z 29.12.2022 r., zawarta w Katowicach pomiędzy *Instytutem*, a Teatrem Śląskim w Katowicach, obowiązująca od 01.01.2023 r. do 31.12.2027 r.; przedmiotem umowy najmu są pomieszczenia zlokalizowane na parterze (z wyłączeniem pomieszczenia o powierzchni 90,6 m², przeznaczonego na prowadzenie działalności gospodarczej przez podmiot trzeci), na I, III, IV i V piętrze oraz w piwnicy budynku położonego przy ul. Teatralnej 4 o łącznej powierzchni 1.315,70 m².

W sprawozdaniu z wdrożenia *Rekomendacji* Dyrektor *Instytutu* poinformował, że nie jest właścicielem budynku, w którym *Instytut* ma siedzibę.

Zgodnie z zapisami ww. umów *Instytut* posiadał umocowanie prawne do wynajmowania pomieszczeń. W ramach prowadzonej działalności *Instytut* wynajmuje podmiotom zewnętrznym, na podstawie stosownych umów i zgodnie z obowiązującym cennikiem wynajmu, salę konferencyjno-szkoleniową oraz pomieszczenie z przeznaczeniem na kawiarnię (najem kawiarni prowadzony był do 31.12.2022 r. ponieważ umowa z Teatrem Śląskim o nr IMP/25/XII/2022 z dnia 29.12.2022 r. wyłączyła z ogólnej powierzchni najmu pomieszczenia kawiarni).

W jednostce nie opracowano procedur wewnętrznych, określających zasady wynajmu ww. pomieszczeń, natomiast w latach 2020-2023 (w okresie objętym kontrolą) w *Instytucie* obowiązywały n.w. regulacje dot. cennika wynajmu sali konferencyjnej:

- Zarządzenie nr 26/2017 Dyrektora Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach z dnia 08.12.2017 r. w sprawie wprowadzenia cennika wynajmu sali w Regionalnym Instytucie Kultury w Katowicach,

- Zarządzenie nr 1/2020 Dyrektora Instytutu Myśli Polskiej w Katowicach z dnia 22.01.2020 r. w sprawie wprowadzenia cennika wynajmu sali w Instytucie Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo,
- Zarządzenie nr 2/2022 Dyrektora Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo z dnia 29.04.2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w cenniku wynajmu sali konferencyjnej w Instytucie Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo.

W celu wykazania stosowania zapisów regulacji dotyczących przyjętych cenników wynajmu sali i dokonywania analizy cen rynkowych, weryfikacji poddano umowę nr IMP/24/X/2022 na najem sali konferencyjnej zawartą w dniu 27.10.2022 r. w Katowicach pomiędzy *Instytutem* a Stowarzyszeniem Klub Śląskich Amazonek. Cena najmu została ustalona w oparciu o obowiązujący cennik (wzrost cen następuje wraz ze wzrostem cen rynkowych). Umowa zawiera zapisy zabezpieczające interesy wynajmującego poprzez określenie zasad realizacji przedmiotu umowy oraz zasad dotyczących naliczania kar umownych w przypadku odstąpienia od umowy.

W zakresie wynajmowania pomieszczeń na prowadzenie kawiarni kontrolą objęto umowę nr IMP/83/IX/2020 zawartą w dniu 30.09.2020 r. z kontrahentem o numerze księgowym 2668. W przedłożonych w dniu 22.05.2023 r. wyjaśnieniach Dyrektora *Instytutu* wskazano, iż analizę kosztów wynajmu powierzchni przeprowadzono w oparciu o analizę cen rynkowych i sytuacji na rynku wynajmu powierzchni użytkowych. Umowa zawiera zapisy zabezpieczające interesy wynajmującego poprzez określenie obowiązków najemcy w zakresie sposobu korzystania z przedmiotu umowy, warunków wypowiedzenia umowy oraz określenie kosztów bezumownego korzystania z przedmiotu umowy.

Analiza zapisów umów dot. najmu wykazała, że *Instytut* prowadzi gospodarkę nieruchomościami w oparciu o analizę kosztów użytkowania nieruchomości i regulacje wewnętrzne dotyczące ustalania stawek czynszu, a także z zachowaniem zasad gospodarności, celowości i należyście zabezpieczając interesy jednostki.

W *Instytucie* nie opracowano wewnętrznych procedur dotyczących zasad wynajmu pomieszczeń, tym samym *Instytut* nie spełnił w pełni zaleceń opisanych w pkt B.I.10 *Rekomendacji*.

1.2. Ustalania przypadającej instytucji kultury należności pieniężnych dotyczących wynajmu powierzchni oraz podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania (dotyczy pkt B.III.3 *Rekomendacji*).

Skontrolowano przebieg procesu ustalania przypadających *Instytutowi* należności pieniężnych wynikających z umowy nr IMP/83/IX/2020 z dnia 30.09.2020 r. dot. wynajmu pomieszczeń o łącznej pow. 90,60 m² na prowadzenie kawiarni, w tym powierzchnia użytkowa na parterze 58,59 m² i trzy pomieszczenia pomocnicze (dalej: *umowa najmu*).

Kontrolą objęto: 9 losowo wybranych faktur (wystawionych w okresie od 26.10.2020 r. do 13.12.2022 r.), noty odsetkowe wystawione z tytułu nieterminowego regulowania objętych kontrolą faktur, dokumentację potwierdzającą podejmowanie w stosunku do zobowiązanego czynności zmierzających do wykonania zobowiązania (wezwania do zapłaty, korespondencję mailową z kontrahentem i z kancelarią adwokacką).

Szczegółowej analizie poddano należności wynikające z faktur o numerach:

- 0245/20/FVS z 26.10.2020 r., czynsz za najem lokalu za październik 2020 r., kwota 2.251,27 zł brutto, faktura zapłacona w dniu 12.11.2020 r. (transakcja nr 03170501101186141),
- 0261/20/FVS z 19.11.2020 r., opłata za media wg protokołu z 09.11.2020 r., kwota 500,34 zł brutto, faktura zapłacona w dniu 06.12.2020 r. (transakcja nr 03410501100624331),
- 0260/20/FVS z 19.11.2020 r., czynsz za najem lokalu za listopad 2020 r., kwota 1.125,63 zł brutto, faktura zapłacona w dniu 04.12.2020 r. (transakcja nr 03390500600723944),
- 0158/21/FVS z 05.11.2021 r., czynsz za najem lokalu za listopad 2021 r., kwota 2.251,27 zł brutto, faktura zapłacona w dniu 12.01.2022 r. (transakcja 25120596610013381),

- 0159/21/FVS z 08.11.2021 r., opłata za media wg protokołu z 08.11.2021 r., kwota 1.994,25 zł brutto, faktura zapłacona w dniu 21.02.2022 r. (transakcja nr 25520598370009133),
- 0012/22/FVS z 14.01.2022 r. dot. waloryzacji czynszu za okres od kwietnia do grudnia 2021 r., kwota 574,05 zł brutto, faktura zapłacona w dniu 21.02.2022 r. (transakcja nr 25520598370009134),
- 0233/22/FVS z 05.12.2022 r. dot. waloryzacji czynszu za okres od kwietnia do listopada 2022 r., kwota 949,76 zł brutto, faktura zapłacona w dniu 27.01.2023 r. (transakcja nr 35270597870010292),
- 0241/22/FVS z 12.12.2022 r., czynsz za najem lokalu za grudzień 2022 r., kwota 2.446,53 zł brutto, **faktura niezapłacona (do dnia zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie Instytutu, tj. do dnia 24.05.2023 r.),**
- 0243/22/FVS z 13.12.2022 r. opłata za media wg protokołu z 01.12.2022 r., kwota 1.998,71 zł brutto, **faktura niezapłacona (do dnia zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie Instytutu, tj. do dnia 24.05.2023 r.).**

W toku kontroli ustalono co następuje:

1) należności dotyczące czynszu:

- w 2020 r. w przypadku faktury nr 0260/20/FVS z 19.11.2020 r. stawka czynszu została obniżona o 50% z kwoty 2.251,27 zł brutto do kwoty 1.125,63 zł brutto.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii) oraz wprowadzeniem szeregu obostrzeń, w tym od 24.10.2020 r. zamknięcie restauracji oraz wszelkich placówek gastronomicznych, najemca pismem z dnia 06.11.2020 r. zwrócił się do ówczesnego Dyrektora Instytutu o obniżenie stawki czynszu.

Zgodnie z zapisem w § 11 pkt 1 umowy najmu: „wszelkie zmiany warunków niniejszej umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności” – Dyrektor Instytutu pismem z dnia 13.11.2020 r. wyraził zgodę na obniżkę czynszu o 50% przez okres 3 miesięcy,

- w 2021 r. stawka czynszu na fakturze nr 0158/21/FVS z 05.11.2021 r. w wysokości 2.251,27 zł brutto **nie została zwaloryzowana zgodnie z zapisami § 8 pkt 11 umowy najmu:** „wysokość czynszu podlegać będzie waloryzacji na każdy pierwszy dzień kwietnia każdego roku w oparciu o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni, ogłoszony przez Prezesa GUS”.

Waloryzacji czynszu dokonano jednorazowo wystawiając fakturę nr 0012/22/FVS z 14.01.2022 r. za okres od kwietnia 2021 r. do grudnia 2021 r. na łączną kwotę 574,05 zł brutto. Przyjęta stawka waloryzacji to 3,40% wg wskaźnika GUS ogłoszonego w dniu 15.01.2021 r.,

- w 2022 r. faktura nr 0241/22/FVS z 12.12.2022 r. na kwotę 2.446,53 zł brutto, została wystawiona zgodnie z umową, stawka czynszu została zwaloryzowana o wskaźnik GUS ogłoszony w dniu 14.01.2022 r. wynoszący 5,10%. Ustalono, że w roku 2022 waloryzacji czynszu za okres od kwietnia do listopada dokonano jednorazowo, wystawiając fakturę nr 0233/22/FVS z 05.12.2022 r. na kwotę 949,76 zł brutto, co jest niezgodne z zapisem § 8 pkt 11 umowy najmu.

Weryfikacja faktur wykazała, iż:

- stawki czynszu były zgodne z umową najmu (w przypadku jednej dokonano obniżki o 50%),
- waloryzacji stawki czynszu dokonywano niezgodnie z zapisem § 8 pkt 11 umowy najmu, tj. nie na każdy pierwszy dzień kwietnia każdego roku, ale jednorazowo wystawiając faktury wyrównujące czynsz na koniec danego roku (0012/22/FVS z 14.01.2022 r. za 2021 r. i 0233/22/FVS z 05.12.2022 r. za 2022 r.);

2) należności dotyczące opłat za media:

- wysokość opłat za zużyte media ustalano zgodnie z zapisami umowy najmu, tj. wodę i odprowadzanie ścieków oraz energię elektryczną na podstawie odczytów z liczników, a ogrzewanie lokalu – proporcjonalnie do zajmowanej powierzchni. Każdorazowo sporządzano protokół z odczytu liczników,

- na fakturach o nr: 0261/20/FVS z 19.11.2020 r. oraz 0159/21/FVS z 08.11.2021 r. **stwierdzono zastosowanie niewłaściwej stawki VAT za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków.** Przyjęto stawkę 23% podczas gdy stawka właściwa to 8%.

W przypadku refakturowania zużycia wody na podstawie podlicznika bez doliczania marży (co stanowi odrębne i niezależne świadczenie) zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie C-42/14, stosuje się stawkę podatku VAT właściwą dla danej czynności, tj. 8% dla dostarczania wody.

W przypadku obu ww. faktur **zawyżono opłatę łącznie o kwotę 73,58 zł.**

Weryfikacja dokumentacji wykazała, iż:

- **opłaty za zużyte media ustalano prawidłowo, tj. zgodnie z zapisem w umowie najmu,**
- **w przypadku 2 faktur stwierdzono zastosowanie nieprawidłowej stawki podatku VAT na dostarczanie wody, tj. 23% zamiast 8%, czym spowodowano zawyżenie kwoty za zużytą wodę o 73,58 zł. Najemca nie zakwestionował zastosowanej stawki i opłacił faktury;**

3) określanie terminów płatności:

- **terminy płatności wskazane na fakturach nie odpowiadają zapisom umowy najmu.**

W przypadku opłat za media zapis w § 8 pkt 7 wskazuje na termin płatności: „(...) **do 14 dni od daty wystawienia**”. W przypadku opłat z tytułu czynszu zapis w § 8 pkt 6 wskazuje na termin płatności: „(...) **do 14 dni od daty otrzymania faktury**”.

Na fakturach datę zapłaty przyjęto jako 14 dni od daty wystawienia faktury + 3 dni na doręczenie, łącznie 17 dni.

W wyjaśnieniach z dnia 16.06.2023 r. dotyczących terminów płatności Dyrektor *Instytutu* poinformował: „*Pandemia COVID -19 spowodowała znaczne utrudnienia w kontaktach stron ww. umowy, szczególnie gdy jedną ze stron był przedsiębiorca prowadzący działalność gastronomiczną (czasowe zamykanie lokali usługowych i ograniczenia działalności ze względu na obostrzenia sanitarno-epidemiologiczne) a druga strona, w celu ochrony zdrowia pracowników wprowadzała pracę zdalną. W tym czasie urzędujący Dyrektor (Z. Woźniczka) podjął decyzję o uwzględnieniu o przedłużeniu terminu płatności o dodatkowe 3 dni, które przeznaczone były na skuteczne doręczenie ww. faktur.*” W złożonych wyjaśnieniach wskazano, iż: „*W roku 2020 faktury sprzedaży (...) przekazywane były najemcy przy zastosowaniu różnych form doręczania takich jak: wręczenie osobiste, wysyłka pocztą czy za pośrednictwem poczty elektronicznej (...). W tym samym czasie w Instytucie zaczęto ograniczać możliwość przekazywania faktur sprzedaży w sposób inny niż za pośrednictwem poczty elektronicznej*”.

Kontrolujący ustalili, że w 2020 r. dla faktur dotyczących czynszu o nr 0245/20/FVS z 26.10.2020 r. oraz nr 0260/20/FVS z 19.11.2020 r. brak jest jakiegokolwiek potwierdzenia ich otrzymania przez najemcę, w związku z czym nie można ustalić zgodności terminu płatności z umową, tj. 14 dni od otrzymania faktury. Faktury zostały zapłacone przez najemcę w terminach wskazanych na fakturach.

W latach 2021-2022 wystawiane najemcy faktury dostarczane były za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Weryfikacja dokumentacji wykazała niezgodne z zapisami umowy najmu określanie terminów płatności na fakturach;

4) należności wynikające z naliczanych odsetek z tytułu nieterminowego regulowania faktur.

Najemca **nieterminowo regulował zobowiązania** wynikające z faktur nr: 0158/21/FVS z 05.11.2021 r., 0159/21/FVS z 08.11.2021 r., 0012/22/FVS z 14.01.2022 r., 0233/22/FVS z 05.12.2022 r. Natomiast faktury o numerach: 0241/22/FVS z 12.12.2022 r., 0243/22/FVS z 13.12.2022 r. **nie zostały uregulowane (do dnia zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie Instytutu, tj. do dnia 24.05.2023 r.).**

W związku z tym *Instytut*, jako wierzyciel, który spełnił swoje świadczenia i nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w *umowie najmu*, w badanym okresie wystawił 2 zbiorcze noty odsetkowe:

- nr 1/2021 wg stanu na dzień 31.12.2021 r., wystawiona w dniu 17.02.2022 r., na kwotę odsetek 207,49 zł; nota zapłacona w dniu 28.06.2022 r.,
- nr 2 wg stanu na dzień 31.12.2022 r., wystawiona w dniu 31.12.2022 r., na kwotę odsetek 1.054,16 zł; **nota nie została zapłacona do dnia zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie Instytutu, tj. do dnia 24.05.2023 r.**

Odsetki za opóźnienie naliczane były od terminów płatności określonych na fakturach, które były niezgodne z zapisami umowy najmu (opisane w pkt 3).

Ustalono, że:

a) zaniżono kwoty odsetek od nieterminowej zapłaty należności w przypadku faktur:

- nr 0159/21/FVS z 08.11.2021 r., opłata za media, kwota 1.994,25 zł brutto.

Termin płatności z faktury – 25.11.2021 r., termin płatności wg umowy – 14 dni od wystawienia 22.11.2021 r. Najemca uregulował należność w dniu 21.02.2022 r. Faktura zapłacona po terminie, opóźnienie wyniosło 91 dni, kwota odsetek 54,90 zł. Na zbiorczej nocie odsetkowej nr 1/2021 wystawionej w dniu 17.02.2022 r. do wyliczeń przyjęto termin zapłaty z faktury – naliczono odsetki od 26.11.2021 r. do 31.12.2021 r. w wysokości 19,87 zł. Prawidłowo odsetki powinny być naliczone za okres od 23.11.2021 r. do 31.12.2021 r. i wynieść 21,52 zł. **Zaniżenie kwoty odsetek na 31.12.2021 r. wyniosło 1,65 zł (nota odsetkowa zapłacona 28.06.2022 r.),**

- nr 0241/22/FVS z 12.12.2022 r. czynsz za najem, kwota 2.446,53 zł brutto. Termin płatności z faktury – 29.12.2022 r., dostarczono mailowo w dniu 13.12.2022 r. Termin płatności wg umowy – 14 dni od dostarczenia – 27.12.2022 r. Na zbiorczej nocie odsetkowej nr 2 wystawionej w dniu 31.12.2022 r. do wyliczeń przyjęto termin zapłaty z faktury – naliczono odsetki od 30.12.2022 r. do 31.12.2022 r. w wysokości 2,14 zł. Prawidłowo odsetki powinny być naliczone za okres od 28.12.2022 r. do 31.12.2022 r. i wynieść 4,29 zł.

Zaniżenie kwoty odsetek na 31.12.2022 r. wyniosło 2,15 zł. Najemca (na dzień prowadzonych czynności kontrolnych, tj. 24.05.2023 r.) nie uregulował należności wynikającej z ww. faktury oraz noty odsetkowej,

- nr 0243/22/FVS z 13.12.2022 r. opłata za media, kwota 1.998,71 zł brutto. Termin płatności z faktury – 30.12.2022 r., termin płatności wg umowy – 14 dni od wystawienia – 27.12.2022 r. Na zbiorczej nocie odsetkowej nr 2 wystawionej w dniu 31.12.2022 r. do wyliczeń przyjęto termin zapłaty z faktury – naliczono odsetki za jeden dzień, tj. 31.12.2022 r. w wysokości 0,88 zł. Prawidłowo odsetki powinny być naliczone za okres od 28.12.2022 r. do 31.12.2022 r. i wynieść 3,50 zł. **Zaniżenie kwoty odsetek na 31.12.2022 r. wyniosło 2,62 zł. Najemca (na dzień prowadzonych czynności kontrolnych, tj. 24.05.2023) nie uregulował należności wynikającej z ww. faktury noty odsetkowej;**

b) zawyżono kwoty odsetek od nieterminowej zapłaty należności w przypadku faktury:

- nr 0158/21/FVS z 05.11.2021 r. czynsz za najem, kwota 2.251,27 zł brutto. Termin płatności z faktury – 22.11.2021 r. Dostarczono mailowo w dniu 09.11.2021 r. Termin płatności wg umowy – 14 dni od dostarczenia – 23.11.2021 r. Najemca uregulował należność w dniu 12.01.2022 r. Faktura zapłacona po terminie, opóźnienie wyniosło 50 dni, kwota odsetek 32,37 zł (w tym za okres od 24.11.2021 r. do 31.12.2021 r. kwota 23,67 zł). Na zbiorczej nocie odsetkowej nr 1/2021 wystawionej w dniu 17.02.2022 r. do wyliczeń przyjęto termin zapłaty z faktury – naliczono odsetki od 23.11.2021 r. do 31.12.2021 r. w wysokości 24,30 zł. Prawidłowo odsetki powinny być naliczone za okres od 24.11.2021 r. do 31.12.2021 r. i wynieść 23,67 zł. **Zawyżenie kwoty odsetek na 31.12.2021 r. wyniosło 0,63 zł;**

c) brak naliczenia odsetek od nieterminowej zapłaty należności w przypadku faktur:

- nr 0159/21/FVS z 08.11.2021 r., opłata za media, kwota 1.994,25 zł brutto, **nie naliczono odsetek za okres od 01.01.2022 r. do 21.02.2022 r. (dzień zapłaty przez najemcę) w wysokości 33,38 zł.** Faktury nie ujęto w zbiorczej nocie odsetkowej nr 2 wystawionej w dniu 31.12.2022 r.,
- nr 0233/22/FVS z 05.12.2022 r., dotyczy waloryzacji czynszu za 2022 r., kwota 949,76 zł brutto, termin płatności – 22.12.2022 r. Najemca uregulował należność w dniu 27.01.2023 r. Faktura zapłacona po terminie, opóźnienie wyniosło 36 dni, kwota odsetek 15,52 zł. Fakturę ujęto

w zbiorczej nocie odsetkowej nr 2 wystawionej w dniu 31.12.2022 r. naliczając odsetki za okres od 23.12.2022 r. do 31.12.2022 r. w wysokości 3,75 zł.

Nie wystawiono noty odsetkowej za okres od 01.01.2023 r. do 27.01.2023 r. (dzień zapłaty przez najemcę) w wysokości 11,77 zł.

Zgodnie z zapisem w *Zasadach Polityki Rachunkowości*: „nie nalicza się odsetek za zwłokę, jeżeli ich wysokość nie przekracza trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – prawo pocztowe (tj. Dz. U. 2017, poz. 1481 ze zm.) za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej”. Obowiązująca od 01.10.2022 r. wysokość opłaty to 2,90 zł – oznacza to, że nie nalicza się odsetek jeżeli ich wysokość nie przekracza 8,70 zł.

Weryfikacja dokumentacji (faktury, potwierdzenia zapłaty, noty odsetkowe) wykazała, że przyjmowanie do wyliczania należnych odsetek terminów płatności niezgodnych z zapisami w umowie najmu, spowodowało nieprawidłowe naliczanie odsetek z tytułu nieterminowego regulowania płatności wynikających z wystawionych faktur (tj. zaniżenie na łączną kwotę 6,42 zł i zawyżenia na kwotę 0,63 zł). Ponadto ustalono, że nie wystawiono not odsetkowych na łączną kwotę 45,15 zł;

5) podejmowanie w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Instytut w ramach dochodzenia swoich należności podejmował następujące działania:

- wysyłano do kontrahenta maile przypominające o konieczności zapłaty za faktury,
- wystosowano wezwania do zapłaty z dnia: 17.02.2022 r. na kwotę 9.036,12 zł, 12.05.2022 r. na kwotę 8.945,08 zł, 31.12.2022 r. na kwotę 9.673,53 zł, 20.02.2023 r. na kwotę 10.269,66 zł, 05.04.2023 r. na kwotę 7.827,21 zł.

Ostatecznie w związku z nieotrzymaniem należności na łączną kwotę 7.827,21 zł (w tym z objętych kontrolą faktur o nr. 0241/22/FVS, 0243/22/FVS oraz noty odsetkowej nr 2 z 31.12.2022 r.)

Instytut za pośrednictwem Kancelarii Adwokackiej wstąpił na drogę postępowania sądowego, składając w dniu 16.05.2023 r. pozew do Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach (sygnatura VI GC 378/23, wartość przedmiotu sporu 7.828 zł).

Weryfikacja dokumentacji wykazała, że *Instytut* prawidłowo podejmował wobec zobowiązanego czynności zmierzające do wykonania zobowiązania;

6) naliczanie rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

Jak ustalono objęte kontrolą faktury o numerach: 0158/21/FVS z 05.11.2021 r., 0159/21/FVS z 08.11.2021 r., 0012/22 /FVS z 14.01.2022 r., 0233/22/FVS z 05.12.2022 r. – zostały zapłacone po terminie płatności, natomiast faktury o numerach: 0241/22 /FVS z 12.12.2022 r., 0243/22/FVS z 13.12.2022 r. **nie zostały zapłacone do dnia zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie *Instytutu*, tj. do dnia 24.05.2023 r.,** w związku z tym zostały wykazane w pozwie sądowym (opisanym w pkt 5).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 711) „Wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, rekompensata za koszty odzyskiwania należności, stanowiąca równowartość kwoty:

- 1) 40 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5000 zł;
- 2) 70 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego jest wyższa niż 5000 zł, ale niższa niż 50 000 zł;
- 3) 100 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego jest równa lub wyższa od 50 000 zł”.

Instytut do dnia 31.12.2022 r. nie naliczał należności w wysokości 40 euro z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności wynikających z ww. faktur.

Pismem z 13.12.2022 r. Dyrektor *Instytutu* zwrócił się do najemcy z informacją dot. naliczania rekompensaty, w którym poinformował: „(...) że od dnia 1 stycznia 2023 r. każde opóźnienie skutkować będzie bezwzględny zastosowaniem się do przepisów cytowanych powyżej i co za tym

idzie naliczaniem kwoty rekompensaty za koszty odzyskiwania należności”.

Dyrektor *Instytutu*, powołując się na obowiązujące orzecznictwo wyjaśnił, iż odstąpiono od naliczenia rekompensaty ze względu na regulowanie przez zobowiązanego należności „(...) *jedynie z nieznacznym opóźnieniem w płatnościach*” i brakiem znaczących kosztów związanych z windykacją wierzytelności (pismo nr IMP.DR.0701.15.23.DPF IMP.KW.151.23 z 16.06.2023 r. dołączono do akt kontroli).

W związku z nienaliczeniem do 31.12.2022 r. ww. rekompensaty stwierdzono zaniżenie należności *Instytutu* na łączną kwotę 1.113,86 zł.

(dowód: akta kontroli nr 7 - 14)

B. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia (przyczyny, zakres, skutki):

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalania należności wynikających z zawartej umowy najmu nr IMP/83/IX/2020 z dnia 30.09.2020 r., polegające na:

1) zaniżeniu kwot naliczonych odsetek od nieterminowo zapłaconych niżej wymienionych faktur o łączną kwotę 6,42 zł:

- nr 0159/21/FVS z 08.11.2021 r. o 1,65 zł,
- nr 0241/22/FVS z 12.12.2022 r. o 2,15 zł,
- nr 0243/22/FVS z 13.12.2022 r. o 2,62 zł;

2) niedochodzeniu odsetek od nieterminowo zapłaconych niżej wymienionych faktur na łączną kwotę 45,15 zł:

- nr 0159/21/FVS z 08.11.2021 r. – nie naliczono odsetek za okres od 01.01.2022 r. do 21.02.2022 r. (dzień zapłaty przez najemcę) w wysokości 33,38 zł,
- nr 0233/22/FVS z 05.12.2022 r. – nie naliczono odsetek za okres od 01.01.2023 r. do 27.01.2023 r. (dzień zapłaty przez najemcę) w wysokości 11,77 zł;

3) niedochodzenie rekompensaty za koszty odzyskiwania należności od nieterminowo regulowanych niżej wymienionych faktur w łącznej wysokości 1.113,86 zł:

- nr 0158/21/FVS z 05.11.2021 r.,
- nr 0159/21/FVS z 08.11.2021 r.,
- nr 0012/22 /FVS z 14.01.2022 r.,
- nr 0233/22/FVS z 05.12.2022 r.,
- nr 0241/22 /FVS z 12.12.2022 r.,
- nr 0243/22/FVS z 13.12.2022 r.

Przyczyna: brak należytej staranności przy monitorowaniu należności.

Skutek: naruszenie przepisów art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270) oraz przyjętych zasad *Rekomendacji* (w zakresie pkt B.III.3) w wyniku czego nie dochodzono należności w łącznej wysokości 1.165,43 zł.

Ponadto stwierdzono następujące uchybienia:

1.1. W zakresie stosowania zaleceń opisanych w pkt. B.I.10 *Rekomendacji* w zakresie efektywnego zarządzania nieruchomościami poprzez nieopracowanie wewnętrznych procedur dotyczących zasad wynajmu pomieszczeń.

1.2. W zakresie realizacji umowy nr IMP/83/IX/2020 z 30.09.2020 r. polegające na:

1) dokonywaniu waloryzacji czynszu jednorazowo na koniec roku, a nie na podstawie zapisu § 8 pkt 11 umowy, zgodnie z którym: „Wysokość czynszu podlegać będzie waloryzacji na każdy

pierwszy dzień kwietnia każdego roku w oparciu o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni, ogłoszony przez Prezesa GUS”.

Waloryzację czynszu w latach 2021– 2022 przeprowadzono dwukrotnie wystawiając faktury o nr: 0012/22/FVS z 14.01.2022 r. za okres od kwietnia 2021 r. do grudnia 2021 r. na łączną kwotę 574,05 zł brutto oraz 0233/22/FVS z 05.12.2022 r. za okres od kwietnia do listopada 2022 r. na łączną kwotę 949,76 zł brutto;

2) wyznaczeniu terminu zapłaty faktur na „14 dni od daty ich wystawienia + 3 dni na doręczenie”, tj. niezgodnie z zapisem § 8 pkt 6 umowy (dot. czynszu za najem), który wskazuje na termin płatności: „(...) do 14 dni od daty otrzymania faktury” oraz § 8 pkt 7 umowy (dot. mediów), zgodnie z którym termin zapłaty określono „(...) do 14 dni od daty wystawienia”.

Dotyczy to faktur o numerach:

- 0245/20/FVS z 26.10.2020 r. (czynsz za październik 2020 r.),
- 0261/20/FVS z 19.11.2020 r. (media za październik 2020 r.),
- 0260/20/FVS z 19.11.2020 r. (czynsz za listopad 2020 r.),
- 0158/21/FVS z 05.11.2021 r. (czynsz za listopad 2021 r.),
- 0159/21/FVS z 08.11.2021 r. (media za październik 2021 r.),
- 0241/22/FVS z 12.12.2022 r. (czynsz za grudzień 2022 r.),
- 0243/22/FVS z 13.12.2022 r. (media za listopad 2022 r.).

3) przyjęcie niewłaściwej stawki podatku VAT przy refakturowaniu opłat za wodę (dot. faktury nr 0261/20/FVS z 19.11.2020 r. oraz nr 159/21/FVS z 08.11.2021 r.). Przyjęto stawkę 23% podczas gdy stawka właściwa to 8%.

Przyczyny: brak należytej staranności przy sporządzaniu faktur.

Skutki:

- przeprowadzanie waloryzacji czynszu w terminie niezgodnym z umową,
- przyjęcie do wyliczeń odsetek od nieterminowo regulowanych faktur terminu niezgodnego z umową, a przez to zaniżenie należnych odsetek,
- zawyżenie najemcy opłat z tytułu zużycia wody o kwotę 73,58 zł, co skutkowało również zawyżeniem podatku należnego VAT.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości i uchybienia:

1. Pani Dorota Pociask - Frącek – Dyrektor, który na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz.1270) jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej *Instytutu*.
2. Pani Iwona Wyżgolik – Główny księgowy, który zgodnie z zakresem obowiązków z dnia 01.02.2004 r. oraz pełnomocnictwem z dnia 01.06.2016 r. odpowiada za nadzór nad prowadzeniem rachunkowości i gospodarki finansowej *Instytutu* oraz dokonywanie wstępnej i wtórnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych.

C. Ocena częściowa: pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

2. Prawidłowość działań jednostki w zakresie ustalania i terminowego egzekwowania należności niezwiązanych z wynajmem powierzchni.

A. Opis stanu faktycznego:

Kontrola w zakresie działań jednostki w zakresie ustalania i terminowego egzekwowania należności, które nie powstały z tytułu najmu powierzchni, polegała na badaniu zgodności kwot należności wynikających z ewidencji księgowej z kwotami odpowiadających im dokumentów księgowych oraz na sprawdzeniu prawidłowości ewentualnych działań podjętych wobec dłużników.

Zgodnie z Decyzją Dyrektora Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo nr 19/2022 dnia 30.08.2022 r. w sprawie aktualizacji księgowych kont syntetycznych i analitycznych w Instytucie, powstanie należności wynikającej ze sprzedaży usług ewidencjonowane jest na koncie 702 - sprzedaż usług działalności podstawowej.

Szczegółowej analizie poddano wybraną dokumentację źródłową (umowy i faktury) dla wybranych pozycji ujętych w ewidencji księgowej konta 702 za lata 2020-2022.

2.1. Umowa nr IMP/2/II/2020 z 06.02.2020 r. zawarta przez *Instytut* z Domem Kultury w Kozach, wartość umowy 4.000 zł brutto.

Przedmiot umowy - przygotowanie i przeprowadzenie „Warsztatów teatralnych dla animatorów - instruktorów prowadzących amatorskie zespoły teatralne”.

W dniu 27.06.2020 r. *Instytut* wystawił fakturę o numerze 0139/20FVS.

Wartość faktury – 4.000 zł netto/brutto (usługi zwolnione z podatku VAT) - zgodna z zapisem w ewidencji księgowej.

Faktura została zapłacona przez kontrahenta terminowo, tj. w dniu 30.06.2020 r. (wymagany termin płatności – 14.07.2020 r.).

2.2. Umowa nr 5/2021 (IMP/2/II/2021) z 25.02.2021 r. zawarta przez *Instytut* ze Skarbem Państwa – Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Katowicach, wartość umowy 1.540 zł brutto.

Przedmiot umowy – wykonanie 14 kart ewidencyjnych zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków.

W dniu 10.09.2021 r. *Instytut* wystawił fakturę o numerze 0120/21/FVS.

Wartość faktury – 1.540 zł netto/brutto (usługi zwolnione z podatku VAT) - zgodna z zapisem w ewidencji księgowej.

Faktura została zapłacona przez kontrahenta terminowo, tj. w dniu 16.09.2021 r. (wymagany termin płatności – 30.09.2021 r.).

2.3. Umowa nr IMP/10/IX/2022 z 19.09.2022 r. zawarta przez *Instytut* z Gliwicami - miastem na prawach powiatu, o wartości 3.300 zł brutto.

Przedmiot umowy - „Opracowanie dokumentacji na potrzeby realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami Miasta Gliwice”.

W dniu 09.02.2022 r. *Instytut* wystawił fakturę o numerze 0234/22/FVS.

Wartość faktury – 3.300 zł netto/brutto (usługi zwolnione z podatku VAT) - zgodna z zapisem w ewidencji księgowej.

Faktura została zapłacona przez kontrahenta terminowo, tj. w dniu 22.12.2022 r. (wymagany termin płatności – 26.12.2022 r.).

W związku z terminowym i zgodnym z treścią zawartych umów i dokumentów księgowych regulowaniem zobowiązań wobec *Instytutu*, nie zachodziła konieczność podejmowania czynności w celu dochodzenia należności.

(dowód: akta kontroli nr 7)

B. Ustalone nieprawidłowości/uchybień (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna.

3. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji celowej udzielonej z budżetu województwa.

A. Opis stanu faktycznego:

W toku kontroli weryfikacji poddano dokumentację dot. dwóch dotacji celowych, badając czy środki pochodzące z dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie oraz czy wszystkie wymagane umową dokumenty, niezbędne do rozliczenia dotacji, zostały złożone we właściwych terminach.

3.1. Umowa dotacji celowej z budżetu województwa nr CRU WSL 3252/KL/2020 z 25.08.2020 r. (wg rejestru umów *Instytutu* - IMP/43/VIII/2020) na łączną kwotę 35.000 zł brutto. Umowa zawarta została na okres od 25.08.2020 r. do 31.12.2020 r.

Dotacja została przyznana na realizację dwóch zadań:

3.1.1. „*Mowy parlamentarne Wojciecha Korfatego - etap I*” - kwota dotacji 25.000 zł brutto - ze sprawozdania z realizacji zadania finansowanego ze środków dotacji celowej z 10.12.2020 r. wynika, że w ramach realizacji zadania ze środków dotacji sfinansowano - zgodnie z zapisem § 1 umowy dotacji - następujące przedsięwzięcia:

- opracowanie założeń naukowych bibliografii korfantowskiej,
- przygotowanie polskojęzycznej bibliografii korfantowskiej,
- przygotowanie tekstu naukowego „Wojciecha Korfatego aksjologia polityki”,
- przygotowanie tekstu naukowego „Górny Śląsk w drodze do Polski”,
- przygotowanie opracowania tekstu popularnonaukowego „Wojciech Korfanty a Józef Piłsudski i obóz piłsudczyków”,
- przygotowanie opracowania tekstu naukowego „Wojciech Korfanty w perspektywie antropologii”,
- przygotowanie opracowania tekstu naukowego „Wkład Wojciecha Korfatego do polskiej kultury politycznej”,
- przygotowanie opracowania tekstu popularnonaukowego „Wpływ działalności politycznej i narodowej Wojciecha Korfatego na losy jego najbliższych”.

Zgodnie z zapisem § 4 ust. 3 i 4 umowy dotacji *Instytut* złożył w dniu 11.12.2020 r. wniosek nr 1/2020 o wypłatę dotacji w wysokości 25.000 zł sporządzony wg obowiązującego wzoru.

3.1.2. „*Cyfrowe dziedzictwo Wojciecha Korfatego - etap I*” - kwota dotacji 10.000 zł brutto - ze sprawozdania z realizacji zadania finansowanego ze środków dotacji celowej z 10.12.2020 r. wynika, że w ramach realizacji zadania ze środków dotacji sfinansowano - zgodnie z zapisem § 1 umowy dotacji - następujące przedsięwzięcia:

- przygotowanie trzech wzorów logo służącego graficznej identyfikacji projektu związanego z dziedzictwem Wojciecha Korfatego,
- przygotowanie prototypu planszowej gry strategicznej „Plebiscyt” poświęconej sytuacji na Górnym Śląsku przed plebiscytem roku 1921,
- wykonanie pieczętki celem obsługi administracyjnej projektu,
- kwerenda biblioteczna włoskojęzycznej prasy poświęconej działalności Wojciecha Korfatego wraz z przygotowaniem abstraktów tłumaczeń,
- kwerenda artykułów i notek prasowych dotyczących Wojciecha Korfatego we współczesnej literaturze włoskiej.

Zgodnie z zapisem § 4 ust. 3 i 4 umowy dotacji *Instytut* złożył w dniu 11.12.2020 r. wniosek o wypłatę dotacji w wysokości 9.133,39 sporządzony wg obowiązującego wzoru. Kwota dotacji pozostała do wykorzystania w roku 2020 wyniosła 866,61 zł. Zgodnie z zapisem wniosku *Instytut* nie planował (i nie złożył) składania kolejnych wniosków o przekazanie dotacji.

W dniu 16.12.2020 r. – tj. w wymaganym terminie - *Instytut* złożył sprawozdanie merytoryczne z realizacji powyższych zadań oraz sprawozdanie finansowe i rozliczenie kwoty podatku VAT zapłaconego ze środków z budżetu województwa.

3.2. Umowa dotacji celowej z budżetu województwa nr CRW WSL 1168/KL/2022 z 21.04.2022 r. (wg rejestru umów *Instytutu* – IMP/39/IV/2022) na łączną kwotę 39.700 zł brutto. Umowa została zawarta na okres od 21.04.2022 r. do 31.12.2022 r. Dotacja celowa została przyznana *Instytutowi* przez Województwo Śląskie na realizację wybranego w ramach III edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego zadania pn. „*Śląskie - Opowiem wam. Rzecz o przyrodzie, kulturze, historii*”.

3.3. Zgodnie z zapisem umowy i przedłożonym sprawozdaniem merytorycznym z realizacji zadania z 21.12.2022 r., *Instytut* przeprowadził cykl 11 prelekcji na temat Górnego Śląska, zrealizował film dokumentalny na temat Górnego Śląska pt. „*Barwa i rytm Śląska 2022*”, zorganizował koncert zespołu XXXXXXXXXX RUDOKAPELA i przejazd koleją wąskotorową na trasie Bytom – Tarnowskie Góry dla 84 uczestników – zgodnie ze złożonym do III edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego wnioskiem KOD MBO – 0012/P5/21v.2.

Na podstawie dokumentów dot. rozliczenia dotacji celowej z 21.12.2022 r. stwierdzono, iż suma wydatków poniesionych w ramach realizacji zadania wyniosła 33.246,89 zł, natomiast kwota dotacji – 39.700 zł.

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne zostało złożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w dniu 21.12.2022 r. – zgodnie z § 6 umowy dotacji.

Analizując przedłożoną w toku kontroli dokumentację ustalono, iż zadania zrealizowane przez *Instytut* odzwierciedlają zapisy umów w sprawie udzielenia dotacji celowych - środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, wydatkowane w kwotach nieprzekraczających wysokości środków zapisanych w umowach, a dokumentacja wymagana zapisami umów dotacji celowych została złożona przez *Instytut* z zachowaniem odpowiednich terminów.

Ponadto ustalono, że w przypadku obu umów dotacji celowych wszystkie dokumenty potwierdzające rozliczenie dotacji dotyczyły płatności za zadania zrealizowane w terminach następujących po zawarciu umów. Wnioski o płatność zostały złożone w terminach wymaganych umowami. Dla zadań finansowanych ze środków dotacji prowadzono ewidencję księgową na wyodrębnionych kontach księgowych.

(dowód: akta kontroli nr 7)

B. Ustalone nieprawidłowości/uchybienia (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

4. Prawidłowość udzielania zamówień publicznych.

A. Opis stanu faktycznego:

Zweryfikowano dokumentację dot. zamówienia publicznego pod względem prawidłowości przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w świetle przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych - t. jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm. (dalej: *ustawa Pzp*), w zakresie:

- 4.1.** ustalania wartości szacunkowej zamówienia i terminu dokonania tego ustalenia oraz opisanie przedmiotu zamówienia,
- 4.2.** dochowania terminów zawarcia umowy i publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia,
- 4.3.** sporządzania protokołu postępowania.

Kontrolą objęto postępowanie nr IMP.1.2023, przeprowadzone na podstawie art. 275 pkt 1 *ustawy Pzp*, pn. „*Sukcesywne świadczenie usługi druku wraz z dostawą dla Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo w roku 2023 r.*”.

Ad. 4.1. Zamawiający dokonał szacowania wartości zamówienia w oparciu o kosztorys, sporządzony na podstawie badania rynku usług druku i opracowanej specyfikacji przedmiotu zamówienia, spełniając ustawowe wymagania dotyczące podstawy ustalania wartości zamówienia określone w art. 28 i 29 *ustawy Pzp*. Całkowita szacunkowa wartość przedmiotu zamówienia została ustalona na kwotę 392.750 zł netto zł (430.990,17 zł brutto).

Zamawiający ustalił szacunkową wartość zamówienia w dniu 02.02.2023 r. Postępowanie zostało wszczęte w oparciu o wniosek o przeprowadzenie i przygotowanie postępowania o zamówienie publiczne z dnia 06.02.2023 r. W dniu 14.02.2023 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych zostało opublikowane ogłoszenie o zamówieniu o numerze 2023/BZP 00095395/01. Termin oszacowania jest zgodny z wymogami w zakresie terminu ustalania wartości zamówienia określonymi w art. 36 ust. 1 i 2 *ustawy Pzp*.

Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia oraz opis wymagań zamawiającego w zakresie realizacji i odbioru przedmiotu zamówienia określają zapisy specyfikacji warunków zamówienia. Przedmiotem zamówienia są sukcesywne dostawy materiałów i wydawnictw dla potrzeb *Instytutu* w podziale na części:

Część 1: Druk i dostawa plakatów, ulotek, zaproszeń itp.

Wartość netto: 103.348,16 zł,

Wartość brutto: 127.118,24 zł.

Część 2: Druk i dostawa gazety „*Korfantówka*”.

Wartość netto: 16.714,62 zł,

Wartość brutto: 17.550,35 zł.

Część 3: Druk i dostawa publikacji książkowych i broszur.

Wartość netto: 272.687,22 zł,

Wartość brutto: 286.321,58 zł.

Przedmiot zamówienia został opisany zgodnie z wymaganiami wynikającymi z art. 99 i art. 101 *ustawy Pzp*, tj.:

- w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty,
- bez wskazania znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę,
- do opisu przedmiotu zamówienia zastosowano nazwę i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień (CPV); kod główny CPV 79823000-9 – Usługi drukowania i dostawy.

Ad. 4.2. Zamawiający poinformował elektronicznie wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty w następujących terminach:

- w dniu 05.04.2023 r. - w zakresie części 1 postępowania,

- w dniu 24.03.2023 r. - w zakresie części 3 postępowania.

Postępowanie w zakresie części 2 zostało w dniu 24.03.2023 r. unieważnione ze względu na brak ofert.

Umowy z wykonawcami zawarto odpowiednio:

- w dniu 12.04.2023 r. - umowa nr IMP/21/IV/2023 o wartości 67.271 zł netto (82.743,33 zł brutto), zawarta pomiędzy *Instytutem* a Panią [REDAKTOWANE] prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Agencja Reklamowa [REDAKTOWANE] z siedzibą we Włocławku (część 1 postępowania),

- w dniu 04.04.2023 r. - umowa nr IMP/14/IV/2023 o wartości 140.010 zł netto (147.010,50 zł brutto), zawarta pomiędzy *Instytutem* a Panem [REDAKTOWANE] prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą PHU OLEJNIK [REDAKTOWANE] z siedzibą w Warszawie (część 3 postępowania).

Spełniono wymóg dotyczący terminu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, wynikający z art. 308 ust. 2 ustawy Pzp.

W dniu 28.04.2023 r., tj. w terminie zgodnym z zapisem art. 309 ustawy Pzp, Instytut przekazał do publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o udzieleniu zamówienia. Ogłoszenie opublikowano pod nr 2023/BZP 00197006 w dniu przekazania.

Ad 4.3. Zgodnie z art. 71 ustawy Pzp zamawiający udokumentował przebieg postępowania o udzielenie zamówienia, sporządzając w jego toku protokół postępowania. Protokół sporządzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego - Dz.U. 2020, poz. 2434 (dalej: *rozporządzenie w sprawie protokołu*). W odniesieniu do kontrolowanego postępowania zastosowano wzór protokołu stanowiący załącznik nr 8 do *rozporządzenia w sprawie protokołu* (druk ZP-TP).

Zakres informacji podanych w protokole kontrolowanego postępowania jest zgodny z wymaganiami art. 71 ustawy Pzp oraz § 2 *rozporządzenia w sprawie protokołu*. Protokół z postępowania został zatwierdzony przez Kierownika zamawiającego (Dyrektora Instytutu).

W wyniku kontroli nie wniesiono uwag w badanych obszarach.

(dowód: akta kontroli nr 15)

B. Ustalone nieprawidłowości/uchybień (zakres, przyczyny, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

5. Weryfikacja spełnienia wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: *RODO*).

A. Opis stanu faktycznego:

W trakcie kontroli przeprowadzono weryfikację spełnienia wymogów *RODO* w kontekście informacji wpisanych przez Dyrektora Instytutu w *Kwestionariuszu oceny* z dnia 12.02.2020 r., złożonym w związku z przeprowadzonym przez ówczesny Departament Audytu zadaniem audytowym pn.: „*Diagnoza stopnia wypełnienia wymogów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa informacji w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych*” - II etap.

Szczegółowej weryfikacji poddano spełnianie wymogów *RODO* wynikających z następujących przepisów:

- art. 7 ust. 1 – dotyczącego zapewnienia przez jednostkę przetwarzania danych osobowych na podstawie zgody osoby, której dane są przetwarzane,
- art. 24 ust.1 – dotyczącego wdrożenia środków zapewniających przetwarzanie danych zgodnie z *RODO*,
- art. 28 ust. 3 – określającego sposób i warunki przetwarzania danych przez podmiot przetwarzający,
- art. 29 - dotyczącego przetwarzania danych z upoważnienia administratora,
- art. 30 ust. 1 – dotyczącego prowadzenia rejestru czynności przetwarzania danych osobowych i zakresu zawartych w nim informacji,
- art. 32 ust. 2 – dotyczącego analizy ryzyka przetwarzania danych,
- art. 33 ust. 1 – dotyczącego zgłaszania naruszenia danych osobowych,
- art. 33 ust. 5 – dotyczącego dokumentowania wszelkich naruszeń ochrony danych osobowych,
- art. 37 - dotyczącego Inspektora Ochrony Danych (dalej: *IOD*),
- art. 37 ust. 7 – dotyczącego publikacji danych kontaktowych *IOD*,

- art. 38 ust. 3 – dotyczącego podległości służbowej *IOD*,
- art. 38 ust. 6 – dotyczącego zapewnienia braku konfliktu interesów w przypadku wykonywania innych zadań przez *IOD*.

Kontrola wykazała spełnienie wymogów *RODO* w zakresie dotyczącym przedmiotu przeprowadzonej weryfikacji.

(dowód: akta kontroli nr 16)

B. Ustalone nieprawidłowości/uchybień (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

III. Uwagi.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia.

Wystąpienie pokontrolne posiada 17 stron.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

V. Zalecenia/wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Mając na względzie powyższe ustalenia zalecam:

1. Podejmować następujące działania w zakresie prawidłowego ustalania oraz dochodzenia należności z tytułu zawartych umów najmu:
 - a) naliczać odsetki od nieterminowo regulowanych płatności uwzględniając terminy płatności określone w umowach najmu,
 - b) naliczać rekompensatę za koszty odzyskiwania należności zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (t. jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 711 ze zm.),
 - c) w stosunku do zobowiązanych podejmować czynności zmierzające do wykonania zobowiązania zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) oraz przyjętymi zasadami *Rekomendacji dla instytucji kultury w zakresie gospodarki finansowej* (pkt B.III.3).
2. Opracować wewnętrzne procedury dotyczące zasad wynajmu pomieszczeń stosownie do zaleceń pkt. B.I.10 *Rekomendacji dla instytucji kultury w zakresie gospodarki finansowej* przekazanych pismem Marszałka Województwa nr AU-KN.0221.2.2020, AU-KN.KW-00021/20 z dnia 28.08.2020 r.
3. Realizując zawarte umowy najmu:
 - a) dokonywać waloryzacji czynszu zgodnie z zapisami umów,
 - b) wyznaczać terminy zapłaty faktur stosownie do zapisów umów,
 - c) stosować w wystawianych przez *Instytut* fakturach z tytułu refakturowania dostaw wody obowiązującą stawkę podatku VAT,
 - d) sporządzić faktury korygujące w zakresie nieprawidłowo zastosowanej stawki podatku VAT (dot. refakturowania dostawy wody w latach 2020-2021).

**Osoba upoważniona przez
Marszałka Województwa Śląskiego:**

Robert Lipka
Dyrektor Departamentu Audytu i Kontroli

POUCZENIE

Zgodnie z § 29 ust. 6 Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z § 30 ust. 1 ww. Regulaminu - Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informuje podmiot uprawniony do kontroli o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.